

GRAVPLATSFÖRESKRIFTER

För Brunnby kyrkogård, Lunds stift

SYFTEN

Värna kyrkogårdens kulturhistoriska värden genom att tillåta nya gravanordningar som inte stör känsliga miljöer.

Värdena består bland annat av välbevarade gravkvarter med ett stort inslag av tidstypiska gravvårdar och gravanordningar. Likaså områden där gravvårdarna och kyrkogårdens övriga beståndsdelar såsom häckar och träd, dammar och bäckar, murar markmaterial m m samspelar till en helhetsmiljö med stora arkitektoniska och skönhetsmässiga kvalitéer.

Värna att otillbörligt kränkande gravanordningar ej används.

Kyrkogården är en allmän plats som skall hållas ordnad och värdig. Här ligger t ex att besökare ska kunna vistas på kyrkogården utan att riskera att bli kränkta av texter, symboler, bilder eller andra utsmyckningar på gravplatserna.

Värna att gravanordningar som innebär praktiska olägenheter för innehavarna av intilliggande gravplatser skötes.

Exempelvis kan allt för stora växter växa in över intilliggande gravplatser så att de riskerar skymma eller hindra åtkomst till gravarna intill.

Värna att gravanordningar som utgör en fara för dem som vistas eller arbetar på kyrkogården åtgärdas.

Bristfälligt monterade gravvårdar eller utstickande vassa delar på en gravvård riskerar att orsaka skador på dem som vistas invid dem.

Vad Lagen säger om

– kyrkogårdens allmänna vård

En begravningsplats skall hållas i ordnat och värdigt skick och den helgd som tillkommer de dödas vilorum skall alltid iakttagas.

(Begravningslagen 1990:1144, 2 kap 11 §)

– gravplatsens utformning

Gravplatsen får förses med gravanordning om det inte strider mot vad som är avsett att gälla för den del av begravningsplatsen där gravplatsen är belägen.

Gravrättsinnehavaren bestämmer gravanordningens utseende och beskaffenhet. Det samma gäller gravplatsens utsmyckning i övrigt. Upplåtaren (i det här fallet Brunnby församling) får dock besluta de begränsningar i gravplatsinnehavarens bestämmanderätt som är nödvändig för att tillgodose en god gravkultur.

Innan en gravanordning sätts upp skall upplåtaren pröva om den är sådan att den kan tillåtas.

Begrepp

Med ***gravanordningar*** menas gravvårdar och andra gravöverbyggnader, stenramar, staket eller andra liknande anordningar på en gravplats.
(Källa: Begravningslagen).

Med ***gravkultur*** menas traditionen att med hjälp av t ex. gravvård, omgärdning, ytmaterial och växtlighet, utforma och smycka gravplatsen.

Med ***gravplatsföreskrifter*** menas bestämmelser om hur gravplatsen får utformas för att tillgodose god gravkultur. De fastställs av upplåtaren (i det här fallet Brunnby Församling).

ÖVERGRIPANDE POLICY

För värnandet av de kulturhistoriska värdena* på kyrkogårdens äldre delar.

För att dessa värden inte skall förvanskas i samband med förändringar av gravplatsernas utformning har Kyrkorådet upprättat följande policy:

- Befintliga kulturhistoriskt värdefulla gravanordningar ska bibehållas i enlighet med huvudmannens beslut.
- Gravplatserna på kvarteren 1 – 54 och terrass I – III + V ska omgärdas av låga formklippta häckar, företrädesvis buxbom, eller av stenramar med eller utan järnstaket.
- Befintliga järnstaket och stenramar ska bevaras. Skötsel utföres av Brunnby församling.
- Ytbeläggningen av företrädesvis singel, men även marktäckande perenner eller platt-/stensättningar av natursten på kvarteren 1 – 54 och terrass I – III + V, ska bevaras.
- Den karaktäristiska och tidsenliga växtligheten bestående av sorgeträd (t ex hängbjörk på högstam), japanska dvärgcypresser, pelaridegranar, formklippta tujor, busk- och rabattrosor och hortensior på kvarteren 1 - 54, ska bevaras. Gravrättsinnehavarna uppmanas till nyplantering av dessa växter.
- Gravanordningarnas material ska bestå av natursten, trä eller metall.
- Uppdelning eller sammanslagning av gravplatser skall ej ske på kyrkogårdens allra äldsta del (kv 1-9, tillkommen före 1838) samt i gravplatsraden längst i väster (kv 13-21, de så kallade "Kaptensgravarna).
- Vid uppdelning eller sammanslagning av gravplatser ska den ursprungliga gravplatsindelningen markeras med hjälp av omgärdning och/eller markmaterial.
- Nya gravplatser enligt den äldre gravplatsindelningen läggs ut i områdena med gravar där det finns partier med klippt gräsmatta eller öppna grusytor. Därvid skall omgärdningen av buxbom och ytbeläggning av singel återställas.
- Äldre tillvaratagna gravvårdar i modeller som harmonierar med den för området karaktäristiska gravkulturen placeras ut på tomma gravplatser som kan återupplåtas. De utplacerade gravvårdarna får efter omarbetning nyttjas av de nya gravrättsinnehavarna. Omarbetningen skall utföras på ett sätt så att gravvårdarnas kulturhistoriska värde inte förvanskas.
- På gravplatser med gravvårdar som bedömts som mycket värdefulla, och där omgärdningen är av standardkaraktär tillåts att ytan framför gravvården delas upp till mindre gravplatser. Ett område kring den ursprungliga gravvården skall då avgränsas och uppdelningen skall ske så att den ursprungliga gravplatsindelningen fortfarande framgår.

*) Se bilaga med sammanfattande beskrivning av kyrkogårdens kulturhistoriska värden.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Rak text avser bestämmelse, *kursiverad text* avser *rekommendation*.

Utformning

Gravanordning får ej ha vassa utstickande delar eller andra utformningsdetaljer som kan orsaka fara för dem som vistas intill dem.

Gravanordningen skall bestå av natursten, trä, glas, brons, mässing, järn eller koppar. Främmande konstmaterial såsom plast, och betong är ej tillåtet.

Synlig sockel skall bestå av samma material som gravvården.

Gravanordningens form, text, dekor, inskription eller utsmyckning får ej vara kränkande eller nedsättande gentemot den avlidne, ej heller väcka anstöt hos besökare eller andra gravrättsinnehavare.

Påmonterade bokstäver eller annan dekoration av brons eller annan metall rekommenderas ej, då de lätt lossnar vid frostig väderlek.

Gravvårdens storlek och form

Stående och liggande vårdar får ha en maximal bredd lika med 2/3 av gravplatsens bredd.

Stående vårdar får ha en maximal höjd av 2,0 m.

Liggande gravvårdar bör tillsammans ej täcka mer än hälften av gravplatsens yta.

Liggande vårdar bör ha en tjocklek på minst 10 cm.

På områden med övervägande 1800-talskaraktär (kv 1-9) skall stående vårdar ha högst grundform, det vill säga vara markant högre än vad de är breda.

På områden med övervägande 1920-50-talskaraktär (kv 13-21), skall gravvårdarna ha en låg-bred grundform, det vill säga vara markant bredare än vad de är höga.

På områden med mixad karaktär med en blandning av vårdar med 1800-talskaraktär samt vårdar med 1920-50-talskaraktär (kv 10-12), kan nya vårdar endera vara högresta eller låg-breda.

Forts. **ALLMÄNNA BESTÄMMELSER**

Smyckning med planterade växter, lösa blommor och ljus

Planterade växter eller lösa blommor skall ej sträcka sig in över intilliggande gravplatser.

Skötsel av omgärdande häck utförs av Brunnby Församling.
Smyckning av återlämnad grav borttages.

Blommor och utsmyckningar av konstmaterial, såsom plast, rekommenderas ej, då sådana material är främmande i kyrkogårdsmiljön.

Montering och placering

”CGK:s Monteringsanvisningar för gravvårdar” skall följas. Finns att få hos Kyrkogårdsförvaltningen.

Stående vårdar placeras med sin bakre kant innanför häck eller på eller innanför stenram endera i mitten av gravplatsens bredd eller i symmetri med övriga stående vårdar på gravplatsen.

Liggande vårdar placeras som ovan, eller i symmetri med övriga liggande vårdar på gravplatsen. Minst 5 cm av vårdens tjocklek skall vara under marknivå.

På gravar med gräs som ytbeläggning skall växter, lösa blommor och utsmyckningar placeras inom gravrabbatten.

Godkännande av gravvård / gravvanordning

Innan gravvården sätts upp skall den och dess placering godkännas av kyrkoherden. Kyrkoherden prövar om dessa föreskrifter uppfylls.

Gravrättsinnehavaren, eller dennes ombud, skall sända in en gravvårdsansökan till Brunnby församling, Bränneslyckevägen 3, 263 76 Nyhamnsläge.

Blankett för gravvårdsansökan finns att få på Kyrkogårdsförvaltningen. Även gravvårdsfirmor har blanketter.

Godkänd ansökan skall visas upp för Kyrkogårdsförvaltningens personal innan gravvården sätts upp. Uppsättning av gravvård får endast göras under arbetstid efter anmälan till vaktmästare.

Kyrkogårdsutskottet kan komma att godkänna gravvårdar som avviker från dessa föreskrifter om gravvården bedöms ha ett särskilt högt konstnärligt eller arkitektoniskt värde.

DEFINITIONER

Gravanordning	Gravvårdar och andra gravöverbyggnader, stenramar, staket eller andra liknande anordningar på en gravplats
Inramning	En omgärdande anordning som markerar gravplatsens gränser bestående av häck, stenramar eller staket.
Rabatt	En yta med matjord avsedd för plantering av odlade, lägre växter.
Rabattkantstöd	En omgärdande anordning för rabatt, bestående av smalare kantstenar.
Ytbeläggning	Det material vilket täcker den yta av gravplatsen som ej upptas av rabatt eller inramning. Kan t ex. utgöras av singel, marktäckande växter eller platt-/stensättning av natursten.
Stående vård	Upprättstående vård med markerad framsida (-or).
Smäcker vård	Stående vård med smala ytor.
Sockel	Underjordiskt eller synligt fundament för stående vård.
Pulpetsten	Liggande vård, upphöjd ovan mark, vars ovansida bildar spetsig vinkel mot den bakre sidoytan och trubbig vinkel mot den främre sidoytan.
Häll	Liggande vård, upphöjd ovan mark, vars ovansida bildar rät vinkel mot sidoytorna.
Markplatta	Liggande vård med ovansidan i marknivå.
Fältsten, Natursten	Liggande vård, upphöjd ovan mark, som har kvar sin ursprungliga form och storlek och vars samtliga ytor är obehandlade.
Gravram (fris)	Sidostenar, som vanligtvis utmed hela gravplatsen inramar en eller flera av dess sidor.
Entréstege	Stensteg som begränsar del av gravplatsens sida mot gången.